

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.	Felolós szerkesztő és kiadó Skribanek Géza.	Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor. Nyiltár sora 40 fillér Hirdetések nagyság szerint
--	--	--

Magyar műemlékek.

Alig van város Magyarországon, mely ne dicsekedhetnék valami történelmi vagy műemlékekkel s ugyancsak alig van város, melyekben ez emlékeket gondozzák. Hogy milyen megbocsájt-hatatlan hanyagság ez a mi részünkről, az csak akkor tűnik szemünkbe, ha külföldön utazgunk és látjuk, hogy a legkisebb város is áldoz műemlékeinek építésére és reklamározására. Olasz, Német, Franciaország minden városkájában a polgármester előnként külön bizottságok őröknek a helyi történelmi és műemlékek fölött, amelyeknek ismeretével az irodalomnak egy egész külön ága foglalkozik.

A mi városaink legnagyobb része szebbnél-szebb, festői várossal bir, melyekben azonban szabadon garázdálkodik az enyészet. Évről-évre omlanak és romlanak a romok, senki nem gondolja őket, a romokhoz vezető utak elhagyatottak és hozzáférhetetlenek.

Ugyanígy pusztítja az enyészet a műemlékeket, a régi házakat, szobrokat, sirboltokat és

minden építészeti érdekességet, melyet az elődök ránk hagytak.

Ismét csak az okos és praktikus külföldre hivatkozunk, midőn állítjuk, hogy a várromok és a műemlékek fontos tényezői az idegenforgalom emelésének. Az idegenforgalom az, ami nálunk nincs meg s ami után folyton vágyódunk és epedünk, anélkül, hogy a helyzetet valamit lendítenénk. Külföldön nagy gondot fordítanak a városok intéző körei arra, hogy minél szélesebb körben tegyék ismertté a helyi nevezetességeket és műemlékeket, mert régen felismerték, hogy az ilyenek az utazó közönségre nagy hatással vannak.

Csak nálunk, ahol ritka természeti szépségek nagyszámban fészkenek a műemlékek, nem tudják felhasználni ezt a természetes egyszerű előnyt.

De kulturális szempontból is nagy mulasztás, hogy várromjainknak és műemlékeinknek nem viseljük gondját. Minden város ifjusága és kevésbé iskolázott felnőttje is egy egész darab történelmi tanulhatnának a helyi műemlékekből. De ezt sem teszik a mi vidéki városainkban. Az akta és irások, melyek a műemlékekre vonatkoznak, ott hevernek

a levéltárak legelrejtettebb zugai-ban, még jó szerencse, ha el nem pusztulnak vagy el nem vesznek.

S ennek ellenében muzeumba mainkban kevés az érdekes és tanulságos látni való. Magyarországon legértékesebb és legszebb múzeumi külföldi, elsősorban bécsi muzeumokban őriztetnek s most is, ha felfedeznek valami nagyobb szerű régiséget, az nem marad meg idehaza, hanem elvisszik tőlünk. Olaszországban szigorú törvény tiltja a múzeumi kivitelét, mert azokat nemzeti vagyonnak tekintik, nemcsak a hazájuk füződő emlékek miatt, hanem az idegenforgalom szempontjából is. Mert hisz Olaszország természeti szépségein kívül egyedül múzeumeinek köszönheti óriási idegenforgalmát, mely a lakosság százezreinek jó s biztos kenyeret nyújt évente.

Csak nálunk hever mindez parlagon. A közönség körében nincs lelkesedés a múlt emlékei iránt s nincs érzék a kulturális és gazdasági szempont iránt, mely a műemlékek és múzeumi fontossága mellett szól.

Okát ennek egyedül a ferde irányban terelődött iskolai nevelésben és az intéző körök nem törődömségében kereshetjük. Ná-

T Á R C Z A.

Dimitrovics kapitány.

Skerlitz hadnagy az ügyvédek báljáról referált a kapitánynak.

— Pompásan mulattunk, kapitány ur! Én magam tíz üveg pezsgőt pusztítottam el, pedig tudod, hogy jámbor fiu vagyok. Igazi francia pezsgő volt, meggyőződtem a nációnáljáról.

Dimitrovics kapitány türelmetlenül hallgatta a hadnagy szapora beszédét. A nagy vörös rácz valamire várt és bosszusan kérdezte:

— Hát más nem történt?

— Na igen! képeze másztam az egyik paraszt nyuzónak. Komázott velem, hát kioktattam a dienstreglement-ra!

— Sakrament! Már megint valami bolondot csináltál?

A hadnagy kacagott. Gyermekesen, boldogan, mint valami vásott fiu, aki sikerült esínyt követett el.

Ugyan hagy el, kapitány ur. Muszáj volt. Fejbe kellett vernem valakit. Különb-ben szétpukkadtam volna, mint egy sráp-

nel! Az a sok parasztnyuzó megvadított. A tömérdek prokátor eszembe juttatta minden születésem előtti és utáni adósságomat. A néhai való, czopfot viselő, térdharisnyás, derék Skerlitzek minden bagatellügye rémes bosszont járt a fejemben. Nem volt levegőm. Hát megtisztítottam.

A kis szőke hadnagy úgy kacagott, hogy majd szétvetette a vaffenrokkját. Felült a század iroda asztalára és onnan deklamált.

— No tudod, micsoda levegő tisztulás volt ott! Mikor az első pezsgősüveg repült, magam maradtam a csatatéren. Akkor aztán megittam a fent nevezett tíz üveget.

A kapitány dühöngött.

— Ekkora botrány! Különb-ben az ügyedet elvállalom, bajtárs.

Köszönöm! — riadt fel a hadnagy ijedten — lehetetlen...

— Mi? Mi az?

— Nem lehet.

A hatalmas rácz vörös arca biborpirosra vált. Felfújta a mellét és úgy bömbölt:

— Hát ez már megint micsoda szemérmesség? Hát nem megmondtam neked te gyerekek, hogy mindig rám bíz az ügyeidet?

Én vagyok az öregapád, érted! Csak nem engedhetem, hogy holmi ostoba segédkezés miatt agyonvágjanak! Mit csinálna akkor a te imádságos, törékeny mátkád a kis baronesz, mi? Kisirná a két gyönyörűséges buzavirág-sziu szemét, te bikfiz!

Dimitrovics kapitány nagyon haragudott. A legénység, még a katolikusa is, visszájára vetette ilyenkor a keresztet, mikor a „fenevad” — haragudott.

A hadnagy szepegett, akár a gyermek. De édes kapitány ur, igazán nem tehetek róla! A mulatságon ott voltak Jetel és Ráduly főhadnagyok s ők rögtön ajánlkoztak.

Hazudott a kis hadnagy, de muszáj volt neki.

A kapitány lecsilapodott.

— Jól van! — mondta epésen. — Más mondani valód nincs?

— Oh igen: — kapott a szóba a hadnagy és újra zavarba jött, — üdvözöltet a szép Lóri!

— No?

— Nagyon unatkozott szegény! A sok prokátor között kerülgette a sirban nyugvó férje emléke. Látod kapitány ur, igazán nem értem, hogyan lehetett az ilyen szép életvidám asszony egy parasztnyuzó-

lunk minden kezdeményezést — elég helytelenül — a kormánytól várnak s ha az állam megadná a direktívát a műemlékek és műkincsek kultuszára, nem is lenne hatástalan.

H i r e k.

— **Uj misés pap.** Szép ünnepélyes Isteni tisztelet lesz e hó 5-én a baresi róm. kath. templomban. Ugyanis ez nap tartja első szent miséjét Rak József erdély-egyházmegyei áldozó pap, Rak Bálintnak, a baresi déli-vasut köztiszteletben álló felügyelőjének szép tehetségű fia. Nem lehet a szülőknek nagyobb öröme, mint mikor gyermeküket a pálya czéljánál látják. Annál nagyobb a Rak családnak, kik egyetlen fiugyermeküket úgy a fiuk saját-, valamint a mély vallásos lelkű szülők óhajára gondos neveltetés után papi pályára szánták s most a szép czélt elérve látják.

Az új misés pap manuductora méltóságos és főtiszt. Troll Ferencz trebinjei püspök és vikárius stb. fog lenni Pécsről, szóno-ka pedig Huber Gyula baresi pléános.

— **Az idei termés** eredményéről eltekintve az ország egyes részeit, hivatalos kimutatás szerint elég kedvező hirt kapunk. Ezek után általában azt mondhatjuk, hogy jó éve volt Magyarországnak. A földművelési miniszterium hivatalos jelentése mult hó végéről 42.5 millió métermázsza buzatermést számít, a mit azonban hozzáértők állítása szerint, a tényleges eredmény jóval felül fog mulni s minősége pedig javarészt kitünő. A tavalyi terméshez viszonyítva már eddig is 10 millió métermázsza a többlet, ennek mai értéke alacsonyán számítva 160 millió korona. Jól jegyzi meg, a „Közgazdaság” lap-társunk, hogy rengeteg pénz ez egy olyan szegény országnak, mint mi vagyunk és jogos a reménység, hogy ennek következtében jut majd pénz az eddig mindig halogatott munkákra is, ha nem is sok, de valami cseppen az iparnak is, a mely várva-várta a jobb idők bekövetkezését.

nak a felesége? Igazi kincstári dáma!

A rácz mosolygott.

Remélem udvaroltál neki.

A hadnagy elvörösödött.

— Hova gondolsz? Különbben nem tagadom rád való tekintetből. De csak azért! Hogy meg ne közelíthessék azok a pörvesztők.

Dimitrovics kapitány felkaczagott. Boldogan vidáman veregette meg a hadnagy vállát és jólelkűen mondta.
Derék fiu vagy! Szervusz!

— — —
Skerlitz hadnagy a katonai lövöldében lelőtte ellenfelét, a vén prókátort. Jókedvében volt a kis hadnagy és csak jobb karját zuzta szét golyójával a parasztnyuzónak.

A kis bánáti városban élénken tárgyalták a szomorú esetet. Még polgári körökben is a kis hadnagy mellett nyilatkozott meg a rokonszeny, aki ebben az egész ügyben a legvallórosabb magatartást tanusította.

Részben sajnálták is a hadnagyot mert nyilvánvalóan látszott, hogy a párbajgy, melyet nyilvános botrány előzött meg, a hadnagyra szomorú befejezést fog nyerni.

Willibald von Skerlitz hadnagy ugyanis is jegyben járt egy felső-sziléziai lengyel főurnak, Boritovszky János bárónak le-

A mi vidékünket illeti, a termés nem mondható oly kedvezőnek, csak hely-lyel-közzel kielégítő, vagy jó. A sok eső-zés sokat silányított a gabonán s Barcs homokos talajának köszönheti, hogy a sok esőzés nagyobb károkat nem tett s így gazdáink termése még kielégítő.

— **Adóelengedés szélviharok miatt.** A közigazgatási bíróság fontos határozatot hozott. Kimondotta, hogy a szélvihar által okozott kár, elemi csapásnak minősítendő, s a károsult adóelengedésre jogosult. Igen fontos ez a határozat a gazdákra nézve, mert eddig valahányszor bejelentették ezeket a károkat, a pénzügyi hatóságok minden egyes esetben elutasították kérvényeikkel a gazdákat. A hír bizonyára örömet kelt a gazdák körében mert a gazdaságban a legtöbb kárt a szél okozza.

— **Anna napi bucsu Bolhón.** Gyönyörű derült nyári nappal mult el vasárnap az Anna napi bucsu Bolhón. Volt is a bucsun nagy élénkség a bábos, czuk-rász- és egyéb sátorok körül, a szép templom is megtelt hívőkkel s kívül is szorongásig állotta körül a nép a templom-dombot. A házaknál sütés-főzés, volt vendég elég minden háznál, kiket szives vendégszeretettel vendégeltek meg a derék bolhaiak. A vendégszeretet fénypontja azonban a népszerű Palkovits, urd. intéző családjá házában volt. Itt jöttek össze a vidék notabilitásai nagy számmal de részt vettek még távolabb városokból is, amint a Palkovits család népszerűsége, nagy ismeretkőre kiterjed. A valóban luculusi ebédet még csak fűszerezte a vendégszerető háziasszony és háziur páratlan figyelme, kedvessége, vendégeikkel szembe.

— **Gombamérgezés.** Az idén ugyan-csak szedte áldozatait a mérges gomba az ország különböző részein. Vidékünkön is történtek tömeges gombamérgezések mint Szulokon, majd utánna nagyobb Darányban s most ez utóbbihoz hasonló eset történt a Nógrádmegyei Zagyvaró-nán. Ugyanis Földi Péter ottani lakos a napokban vacsorához ült a családjával. A nyolcztagu család gombát vacsorált, amelyet a családfe szedett a közeli erdő-

ányával, a buzavirágszin szemü Dalmával. A keserű lengyel köztudomás szerint szigorú elveket vallott és bizonyos volt, hogy ki fogja adni az utját lánya vőlegényének, ha értesül a párbaj botrányos előzményeiről. Mert Skerlitz hadnagy Dimitrovics kapitány barátnőjéért a szépséges szép Lóri-ért rögtönözte a botrányt.

Az ügyvédbálon nygvanis a szép Lórit, akinek viszonyát a nagy vörös ráczczal ismerték, feltűnően elhanyagolták a gavallérok. Szinte tüntettek a figyelmetlenségükkel, ami már magában is fölforralta a jólelkű Skerlitz hadnagy vérért, aki boldondulásig szerette kapitányát, a vörös ráczot. A nővel szemben tanusított udvariatlanság különben is minden esetben dühre ingerelte volna.

Igy aztán mikor hajnaltájon a bál-terem egyik szomszédos különszobájából kihallotta a vén prókátort sértő megjegyzését, amely a szép Lórirra vonatkozott, a hadnagy megfélekedezett magáról. A vén prókátort ezt mondta:

— Még nem vezették ki innen a markotányosnét. Mégis szemtelenség! Az én időmben az ilyen személyt kitanusították volna a szalából!

Erre a megjegyzésre argumentált Skerlitz hadnagy pezsgős üvegekkel.

A kis hadnagy a bárba; után erő-

ben. Éjszaka mindannyian rosszul lettek s daczára az orvosi segélynek, nyolczuk közül heten, köztük a férj és feleség is, reggelre isszonyu kinok között kiszendvedtek. A főszolgabíroság rögtön vizsgálatot indított s a bonczolás megállapította, hogy Földi Pétert és családját a légyölő galóca-gomba pusztította ki. A család 7 tagját nagy részvét mellett temették, az életben maradt gyermeket pedig a falu lakói gondozzák.

— **Falusi olvasókörök és gazdakörök a pozsonyi gazdakongresszuson.** A pozsonyi mezőgazdasági országos kiállításal kapcsolatban több fontos és időszerű kérdéssel foglalkozó nagyszabásu gazdakongresszust rendez Pozsonyban szeptember hó első felében a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége és a Magyar Gazdaszövetség. Ezen országos kongresszus tárgyai között, a kivándorlás, a gabonaértékesítő szövetkezetek s a fedezetlen határidő üzlet mellett a legfontosabb a kisgazdák és földművelők szervezkedése, érdekeik előmozdítása, gazdasági ismereteik fejlesztése s anyagi helyzetük javítása. Miután a falusi olvasókörök gazdakörök és más egyletek ezen czélok elérése miatt alapultak, a Magyar Gazdaszövetség ez uton szólítja föl őket a pozsonyi kongresszuson, illetve kisgazdák és földművelők helyzetének-javítására irányuló munkálatokban való részvétellel. A falusi olvasókörök és gazdakörök mindaddig nem képesek nagyobb arányu tevékenység kifejtésére, míg egyöntetű működést nem folytatnak s a mig nem egyesítik erőiket ezen legfontosabb kérdések megoldása érdekében, melyek a kisgazdák és földművelők helyzete javulásának tulajdonképeni forrásait képezik. Kívánatos tehát, hogy azon falusi olvasókörök, egyesületek és szövetkezetek, melyek tagjai nagyrészt földművelők, továbbáa gazdakörök, elfogadják a Magyar Gazdaszövetség által feljűk nyújtott segítő kezet s tömörüljenek mindannyian a Magyar Gazdaszövetség kötelékébe, mint a kisgazdák és földművelők érdekeit gondozó országos központba. A Magyar Gazdaszövetség kötelékébe való felvétel és a pozsonyi gazdakongresszuson való részvétel végett jelentkezni lehet augusztus hó 15-ig a Magyar Gaz-

sen szorongott. Szerette volna, ha sem a vörös rácz, sem a felső-sziléziai lengyel várur nem tudnak meg semmit a párbaj okáról. A kapitány előtt gyöngédségből akarta eltitkolni, a keserű lengyel elől pedig saját jól felfogott érdeke miatt. A szigorú lengyel bizonyára visszaküldené a lánya jegygyűrűjét.

— — — — —
A párbaj igazi oka harmadnapra mégis eljutott a vörös rácz füleihez. A fenevad dühöngött:

— Te gyermek — rohant rá a hadnagyra és szeretettel megölelte — mért nem szóltál nekem erről az ostobaságról. Lekaszaboltam volna az egész ügyvédbagázst!

— De kapitány! Ez az én ügyem volt. . .

— A fenét! Most már mit csinálsz? Mi? A jövődöbeli apósod kitagad! Hiszen Lórit erősen kompromitálta a hozzáam való vonzodása.

— Nekem kötelességem volt a sértést megtorolni.

A vörös rácz elérzékenyült.

— De édes fiam, te csak nem lehetsz áldozata a nemes szivednek. Ezt nem engedhetem. Az a bolond lengyel pedig nem ismer pardont.

— Jöjjön, aminek jönnie kell!

daszövetség titkári hivatalánál (Budapest, Baross utca 10. sz.). A falusi olvasókörök, egyletek, gazdakörök és szövetkezetek felvételnek a Magyar Gazdaszövetség tagjai közé, a nélkül, hogy jelenlegi szervezetüket megváltoztatni volnának kénytelenek. A Magyar Gazdaszövetkezet csakis a hazafias szellemben s a föld munkásainak érdekében való ezeltudatos működést óhajtja. A pozsonyi kongressusra való utazás vasuti, elszállásolási kedvezményekkel lesz könnyítve.

— **A. F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, mely József főherceg legmagasabb védnöksége és Thuróczy Vilmos es. és kir. kamarás elnöklete alatt, az ország felvidékének tizenegy törvényhatóságában az állam feladatait végzi, augusztus 26. és 27. napjain tartja meg évi rendes közgyűlését Selmec-Bélabánya sz. kir. bányavárosban, melynek közönsége az egyesületet, huszadik évi közgyűlése alkalmából vendégszerető falai közé meghívta. A közgyűlés programja a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1901|1902. évi munkásságáról. 3. Az elnökség 1901|1902. évi jelentése és az igazgató választmány határozati javaslatai. 4. Az 1901. évi zárszámadás és a vonatkozó felmentvények megszavazása. 5. Az 1903. évi költségvetés megállapítása és a törvényhatósági választmányok kapcsolatos javaslatai. 6. Az egyesületi alapszabályok módosítása. 7. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél bejelentetnek. 8. Az 1903. évi közgyűlés helyének meghatározása. 9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőinek megválasztása. A főtitkári hivatal kéri az egyesület összes tagjait, hogy a költséges egyénekenkénti meghívás helyett ezt a hírlapi közlést meghívásul elfogadni s esetleges részvétüket a F. M. K. E. főtitkári hivatalnál (Nyitra) mielőbb bejelenteni sziveskedjenek, hogy megfelelő elszállásolásokról még idejében gondoskodhassék.

— **Somogy vármegye** területén a következő állatbetegségek vannak. Veszétség: Mosdos 1 u., Boglár 1 u., Falu-Szemes 1 u., Látrány 1 u., Öreglak 1

Dimitrovics kapitánynak kidagadtak az erek a homlokán. Erősen gondolkozott s a gondolkodás miatti gyötrelem kiült az arcára.

— Átkozottul bolond helyzet ez, fiam! — nyögte ki aztán elkényszeredve. Ilyen nagy adósod én nem lehetek. Itt a bolondságról van szó!

A kis hadnagy szeme elborult. Titokban sóhajtott egyet s aztán erőltetett vidámsággal mondta:

— Katonadolog!

A kapitány felfohászkozott.

— No hát segítünk rajta fiam!

Másnap Dimitrovics kapitány levelet menesztett Felső-Sziléziába, Boritovszky báróhoz. Maga írta meg a botrányt és a párbaj lefolyását s végül áradozó szavakkal festette le a kis hadnagy gavalléros viselkedését. Levelét így végezte:

— Bármit is írjanak mások méltóságodnak, sziveskedjék tudomásul venni, hogy a szép Lóri menyasszonyom, akit az ősszel feleségül veszek. Skerlitz hadnagy tehát a menyasszonyomat védte meg, ami minden uri embernek, kivált ha bajtársunk, kötelessége.

És Dimitrovics kapitány, csak hogy megmentse a kis hadnagy boldogságát, feleségül vette az özvegyet.

Fakots József.

u., Somogyvár 1 u. Ivarszervi hólyagos kiütés: Bőszénfa 1 u. Sertésorbáncz: Órtilos 1 p., Török-Koppány 9 u., Hajmás 1 p., Kapos-Keresztur 4 udvar, Mozsgó 1 p., Bábony 17 udv., Bálványos 7 udvar. Sertésvész: Bares 2 u., Dráva-Tamási 2 u., Belezna 2 p., Gyékényes 5 u., Nagy-Marton 2 u., Sand 3 u., Szentá 5 p., Büssü 1 m., Gadács 2 u., Gölle 1 p., Kis-Bár 8 udvar, Patalon 3 u., Zimány 2 u., Hetes 25 u., Kadarkut 1 p., Kis-Berki 1 p., Taszár 13 u., Edde 1 p., Gamas 1 t., Látrány 6 u., Lengyel-tóti-Hács 4 u., Tur 1 p., Fajsz 5 u., Libicz-Kozma 5 u., Pusztá-Kovácsi 5 u., Vése 1 p., Vrászló 2 u., Bodvicza 1 p., Bolhás 1 u., Háromfa-Agaráv 12 u., Kivadár 1 u., Tarany 12 u., Almamellék 1 u., Szent-László 6 u., Csepely 1 p., Endréd 1 u., Kapoly 9 u., Karád 4 u., Köttse 1 u., Nágocs 27 u., Pusztá-Szemes 3 u.

— **Hihetetlen,** milyen rövid idő alatt vált a Vértes gyógyász. féle Ferencz-pálinka közkeletűvé, ennek oka ezen közkezdelt háziszser kitűnő hatásában rejlik.

CSARNOK.

Somogyvármegye multját illető feljegyzések a nevezetesebb s főbb birtokosokról.

Dr. Csánky Dezső magyarország történelmi földrajza, főt. Csányi Ferencz somogyvármegye multja füzete nyomán írta:

Héjjas Dániel.

(Folytatás.)

Komlósi es. Bertalan deák bábócsai várbíró, 1482-ben Marczali Lászlótól kapta Komlósdot, s Mátyás király ez adományt jóváhagyta s Bertalan deák felvette a Komlósi nevet.

Korotnai János zálogba vette 1466 Kis-Asszondot, Mérőt, Szennat, Tolkajt utóbb Vándot, Nagy-Bajom, Balogd, Lók, Csákány, Csisal és Jutát.

Korvin János 1490-ben birta: Hetes m. várost, Látránt és Denna helységeket.

Marczali es. a Pécz nemből valók. Birták: Marczali (innen vették nevüket)

Kálmánesehi, Lábod, Segesd, Somogyvár — Babócsa és Fehérkő várát Zakány kastélyt Pata kastélyt és várost. Marczali László felesége Bátor Kata volt s mivel figyermekük nem volt, Bátor Istvánt vallották örökösül. 1488-ban ez az ág kihalt de Marczali János 1455-ben szinte fiú nélkül levén birtokaiból sokat adott az egyháziaknak. Marczali Lászlónak 57 nevezetes hely és falu volt birtokában. Körülöttünk: Babócsa, Lábod, Ujlak, Aranyos, Böleső, Csokonya, Bares, Valkó, Györgyös, Zedereg, Komlósd, Netées, Bolyó (Bolhó) Heresznye, Hidelő. Vagyonuk a Bátoriakra szállt, az utolsó Mohácsnál esett el; Babócsa ekkor a Nádasdy családdá lett királyi adományként.

Messer es. (kürtösi és kölkedi) a Bőnemzetségből 1313 I. Károly királytól kapnak több birtokot s 1510-ben is gazdag család volt.

Nagylucei es. ebből volt Orbán egri püspök és testvérei, Balaton melléken birtak több helységet a Forster család vagyonából is örökölték.

Osztopáni es. Marczaliaktól vettek birtokot Osztópáni Péter 1428-ban e megye alispánja volt.

Perneszi es. 1417-ben Zsigmond királytól kapta: Ujnép-, Könyeked-, Esztank, Osztópán egy részét és Pernezt (Török-Koppány mellett) több falukat birtak. Pernezi Pál 1435 somogyi alispán később alnádor: és egyik Perneszi Babócsa híres kapitánya volt.

Rozgonyi es. Rozgonyi István neje Szentgyörgyi Cecília, kapta — mert Galambócz várát mint nő vitézül védte — Felső- és Alsó-Ugal Bábony, Pesze, Lulylya, Lyala, Nyim- Bere helységeket Zsigmond királytól ajándékba utóbb még 11 falut nyert ajándékba; a Balaton mellékén.

Szerdahelyi es. a Győr nemzetségből XV. században 3 ágra oszlott: Dersfi-Danes és Imrefi ágakra. Az Ős Dersfiak nagyon gazdag vagyonos család volt 1346-ban mintegy 50 falunak egészben s részben birtokosai. Sánd és Csoknya vidékén a Balaton felé terült el birtokuk. 1454-ben Baton volt kastélyuk.

(Folyt. köv.)

Kertészeti
kiállításon
1892. Pécs.
Diszokmány.

**Élővirágból
csokrok,
készítjük,**

Kertészeti
kiállításon
1892. Pécs.
Jutalomdíj.

idénykülönbség nélkül jó izléssel, bármily alakban, a leg-
jutányosabb áron készít

GYENIS LAJOS
műkertész **SZIGETVÁROTT**, Hosszu (rózsa) utca
saját háza és kertészetében.

☞ **Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.** ☞

Sürgönyezim: **GYENIS Szigetvár.**

2-6

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legsodálattaméltóbb „Csoda gyógyszer“, mely eddigelé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kiesapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfierőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarázó könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házi gyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kiesapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, csodálatra méltó eredményt nyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és ifjak irhatnak a „State Medical Institute“-nak, az alább jegyzett címre, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezelés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségtől. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhol is, magyarul, mire neki postafordultával, diskreció alatt, ingyen egy gyógyszerküldemény magyarázó könyvvel együtt, küldetik meg.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőképpen czimzendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

Vendéglő.

Bérletre keresek vendéglőt, vagy csapbérbe, berendezés nélkül 4 vagy 500 korona óvadékkal.

Czim e lap kiadóhivatalában.

„Védjegy“

F E R E N C Z

PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmazás, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitűnő sikerrel használják közhvény, csusz, meg-hülések ellen, benuások, ficamoknál, gyulladás és kelésnél továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomorgöres, rosszullét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszertárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, **Barcsen: Dörner S.** urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók. Valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS“-gyógyszertárában LUGOSON.

31-50.

Látképes Kártyák Barcsról

több fölvétellel, tiszta, jól látszó képpel, művészi kidolgozással fekete és színes kézi festéssel, kaphatók

Barcsen a könyvnyomdában.

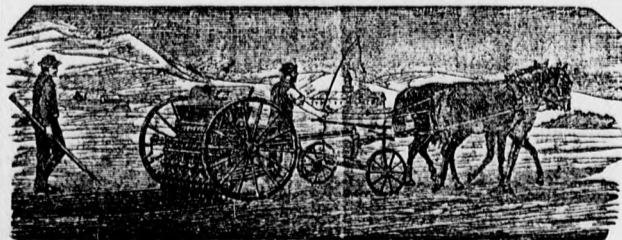
Szép kivitele felülmul minden más Barcsról felvett látképes kártyát.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gözcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-csépőgépek, lóhere-csépők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

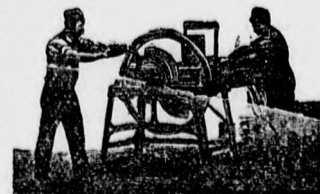
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

17-18